

işlenmekle beraber, sıkıyönetim hali altında bulunan olaylara ilişkin ve 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/b maddesindeki irtibat hali bulunan suça ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği Hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Engin Erginer ve Arkadaşları

O L A Y : 1. İstanbul Cumhuriyet Savcılığı'nın 8.9.1977 günlü, 1977/247 sayılı iddianamesi ile : Sanık Engin Erginer ve 18 Arkadaşı hakkında, "Türkiye" halk Kurtuluş Partisi-Cephesi Acilciler gurubundan oldukları ve sanık Engin'in İstanbul Örgütü sorumlu olarak 1976 Haziran ayında İstanbul'da eylemlere başladığı ve silâhlı halk ihtilâli tek yol olarak benimsedikleri, bu sanığın 24.1.1977 gecesi imal ettiği saatli bombayı Sabancı Holding binesinde patlattığı, sanıkların örgüte para temini için, işçilerden Muharrem Kaya, Ali Sönmez ve Nebil Rahoma'nın 15.7.1977 günü silâh zoruyla Merter İş Bankası şubelerini soyarak aldıkları para ile Antakya'dan, dinamit, fünye, tüfek ve mermi alıp, İstanbul'a döndükleri, Sanıklardan Muharrem Kaya ile Nebil Rahoma'nın, 6.8.1977 günü Intercontinental Oteli'ni kurşunladıkları, Nebil Rahoma, Ali Sönmez, İbrahim Yalçın, ve Engin Erginer'in, 19.8.1977 günü Harbiyede'ki Akbank Şubelerini silâh zoruyla soydukları aynı gece sanıklaradna Engin'in evinde yapılan aramada çok sayıda tabanca, tüfek, mermi, bomba, dinamit, telsiz ve sol yayın bulunduğu, sanıklardan İbrahim Yalçın'ın evinde dinar lokumu, fitil ve mermi, Ali Sönmez ve Muharrem Kaya'nın evlerinde dinamit fitili ve sol yayınlar, sanıklar Cuma Ali Çakmaklı ve Neşe Çakmaklı'nın evlerinde sol yayın kitapları bulunduğu ileri sürülerek, sanıklardan Engin'in 6136 sayılı Yasa'nın 13., 3222 sayılı Yasa'nın 40., Türk Ceza Yasası'nın 264/1-3., 372., 141/1., 142/1., 497/1., 146/1. maddeleri sanıklar Ali Sönmez, İbrahim Yalçın, Muharrem Kaya'nın 6136 sayılı Yasa'nın 13., Türk Ceza Yasası'nın 141/5., 497/1., 146/1., ve ayrıca İbrahim Yalçın'ın Türk Ceza Yasası'nın 264/5., sanıklar Selma Gürdil ve Hilâl Orkunoğlu'nun Türk Ceza Yasası'nın 142/1., 141/146/3., ve diğer sanıkların Türk Ceza Yasası'nın 141/5. maddeleri ile cezalandırılmalı istemi ile , kamu davası açılmıştır.

Bu iddianamenin altında not olarak, Akbank Üsküdar, Selimiye Şubesi'nin soyulması ile ilgili evrakın tefrik edilerek Üsküdar Savcılığı'na yollandığı belirtilmiştir.

2. İstanbul Cumhuriyet Savcılığı 1 numarada belirtilen iddianameye ek olarak hazırladığı 14.10.1977 günlü, 1977/726 sayılı iddianame ile : Sanıklar Halil Yener Akş

ve Cemil Orkunoğlu haklarında 1976-1977 yıllarında THKP-C adlı yasa dışı örgütün acilciler grubundan olarak birlikte eylem yaptıklarını ileri sürerek Türk Ceza Yasası'nın 141/5. ve ayrıca sanıklardan Cemil'in komünizm propogandası yapmasında ötürü Türk Ceza Yasası'nın 142/1. ve Halil'in evinde fişek bulundurması nedeni ile 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddesi ile cezalandırılması istemi ile kamu davası açılmıştır.

3- İstanbul Cumhuriyet Savcılığı aynı iddianamelere ek olarak hazırladığı 30.3.1978 günlü, 1977/726 sayılı iddianame ile, sanıklar Mihraç Ural ve sonradan yakalanan Nebil Rahoma haklarında, THKP-C Acilciler grubundan oldukları ve sanık Mihraç'ın Hatay Bölge lideri olduğu ve sanık Nebil'in de Hatay'dan İstanbul'a gelip lider Engin'in emrine girdiği ve esas iddianamede belirtilen eylemlere katıldığı ileri sürülerek, sanık Mihraç'ın Türk Ceza Yasası'nın 141/1., 146/1., sanık Nebil'in 6136 sayılı Yasa'nın 13. ve Türk Ceza Yasası'nın 264/1-3., 369., 141/5., 497/2., 146/1 maddeleriyle cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi, Sanıkların İsparta Cezaevi'nde bulduklarından bahisle Ceza Muhakemeleri Usulü Yasası'nın 14. maddesi gereğince dava dosyasının İsparta Ağır Ceza Mahkemesi'ne nakline karar vermiştir.

İsparta Ağır Ceza Mahkemesi: 1.2.1979 gününde, Esas 1978/57, Karar 1979/7 sayılı ile, sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu ve İstanbul'da işlendiği, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesi kapsamına girdiği gerekçesi ile, görevsizlik kararı vermiştir.

Bundan sonraki günlerde :

1- İstanbul Sıkıyönetim Askerî Savcılığı, 5.5.1980 günlü, 1980/1502 sayılı iddianame ile, sanık Ali Alkan İnal'ın THKP-C adlı yasa dışı örgütün Acilciler grubundan olduğu ve sanıklar Engin Erginer, Muharrem Kaya, Ali Sönmez ile birlikte gaspettikleri oto ile 4.4.1977 günü Üsküdar'da Selimiye Akbank Şubesini silâh zoruyla sorduklarını ileri sürerek, Türk Ceza Yasası'nın 146/1. maddesi ile cezalandırılması istemi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

2. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığı, 26.12.1979 günlü, 1979/546-811 sayılı iddianame ile, sanık Ali Alkan İnal ve 12 Arkadaşının THKP-C Acilciler grubundan olup, 24.1.1977 gecesine Ankara'da Babancı Holding binasını bombaladıkları, 18.2.1977 gecesine Kıbrıs Caddesinde Büyük Ülkü Derneği Topraklık Kitaplığı'nı silâhla tarayıp, iki el bombası atarak üç kişiyi yaraladıklarını ileri sürerek, sanıklardan Ali Alkan İnal, Ali Rıza Salman ve Muharrem Kaya'nın Türk Ceza

Yasası'nın 146/1. ve sanık Hüseyin Büyükişik'in Türk Ceza Yasası'nın 146/3.maddesi ile cezalandırılması istemi ile haklarında kamu davası açmıştır.

Bütün bu davalar İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi nezdinde intikal ederek birleştirilmiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi: 11.11.1980 gününde, 1980/129 sayılı ile, suçların sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği ve Adli Yargı'nın görevli olduğu kanısına varıldığını belirterek 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunulmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Üzdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Haluk Yardımcı ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yapıldığı 13.7.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim İsmet Köker'in raporu ile dosya daki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan, toplantıya Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklaması dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

Olay yerinde açıklandığı üzere sanıklar Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephe isimli yasa dışı örgütün Acilciler grubunu oluşturmakta ve işledikleri suçların tamamı sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Her ne kadar atılı suçlar sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş ise de, THKP-C adlı örgüt hakkında sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu davalar bulunduğu bilinmesine göre 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesinde yazılı, sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu davalarla organik ve örgütsel bağlantılı bulunmak koşulu gerçekleştirilmediğinden davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin başvurusunun reddine karar verilmelidir.

.../....

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre Askerî 1'inci derece mahkemelerinde çözümlenmesi gerektiğine bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin 11.11.1980 günlü, 1980/129 Esas sayılı başvurusunun reddine 13.7.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

K. Terzioğlu

Üye

Fethi Özdemir

F. Özdemir

Üye

İsmail Oğuz

I. Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Ş. Tolungüç

Üye

Orhan Erdem

O. Erdem

Üye

Haluk Yardımcı

H. Yardımcı

Üye

Hasan Çelikkal

H. Çelikkal

Y. N.
s/k